

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om assisteret reproduction

(Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg udtaget på medicinsk indikation)

§ 1

I lov om assisteret reproduction i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 902 af 23. august 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 15, stk. 1, 1. pkt., ændres ” i op til 5 år” til: ”indtil det tidspunkt, hvor den kvinde, der skal føde barnet, ikke længere kan modtage behandling med assisteret reproduction som følge af § 6”, og efter ”destrueres” indsættes: ”, jf. dog stk. 2”.

2. § 15, stk. 1, 2. og 3. pkt., ophæves.

3. I § 15 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:
”Stk. 2. De i stk. 1 nævnte æg, der ikke udtages på medicinsk indikation, kan opbevares i op til 5 år, hvorefter æggene skal destrueres.”
Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.

Stk. 2. Loven finder anvendelse for opbevaring af ubefrugtede og befrugtede menneskelige æg, der er nedfrosset inden tidspunktet for lovens ikrafttræden.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og baggrund
 - 1.1. Indledning
 - 1.2. Baggrund
2. Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg udtaget på medicinsk indikation
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Ligestillingsmæssige konsekvenser
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Klima- og miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning og baggrund

1.1. Indledning

Regeringen ønsker med lovforslaget at sikre, at kvinder og par, som har behov for fertilitetsbehandling, og i den forbindelse har fået nedfrosset befrugtede æg, skal kunne opbevare disse så længe de i henhold til loven kan ydes behandling med assisteret reproduktion (fertilitetsbehandling). Det er regeringens opfattelse, at sunde og raske æg ikke bør destrueres, alene fordi de har været opbevaret i 5 år, ligesom regeringen mener, at kvinder og par i fertilitetsbehandling ikke bør skulle igennem endnu en krævende proces med hormonstimulation og ægudtagning, når der allerede eksisterer nedfrosne æg, der kan benyttes i forsøget på at opnå graviditet.

Regeringen vil med lovforslaget også sikre, at ubefrugtede eller befrugtede æg, som kvinder, der rammes af alvorlig sygdom, får nedfrosset, fordi behandlingen af deres sygdom kan beskadige æggene, heller ikke længere skal destrueres efter 5 år. Regeringen er af den opfattelse, at disse kvinder skal have ret til selv at beslutte, hvornår de ønsker at gøre brug af deres nedfrosne æg (frem til det tidspunkt, hvor det ikke længere er muligt for dem at modtage fertilitetsbehandling).

1.2. Baggrund

Der blev den 5. maj 2020 stillet et borgerforslag om at ophæve den gældende opbevaringsgrænse på 5 år, så de nedfrosne æg kan opbevares indtil det tidspunkt, hvor kvinden fylder 46 år og derfor ikke længere kan modtage fertilitetsbehandling i Danmark. Regeringen er enig i, at det bør være denne grænse, der er afgørende for, hvor længe de nedfrosne æg, der udtages i forbindelse med fertilitetsbehandling og sygdom, kan opbevares.

På baggrund af borgerforslaget, og den offentlige debat, som borgerforslaget affødte, opfordrede sundheds- og ældreministeren Det Etske Råd til at vurdere de etiske aspekter forbundet med en eventuel forlængelse af den tilladte opbevaringsperiode for befrugtede og ubefrugtede æg. Det Etske Råd offentliggjorde den 29. september 2020 en udtalelse, hvor et samlet Etisk Råd anbefalede en forlængelse af den tilladte opbevaringsperiode for både befrugtede og ubefrugtede æg.

På den baggrund indgik regeringen og Folketingets partier den 18. oktober 2020 Aftale om ophævelse af 5-års grænsen for opbevaring af menneskelige æg nedfrosset i forbindelse med fertilitetsbehandling og sygdom. Det fremgår af aftalen, at regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Alternativet, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Nye Borgerlige og Susanne Zimmer (UFG) finder, at den nuværende opbevaringsgrænse på 5 år for ubefrugtede og befrugtede menneskelige æg har en række uønskede konsekvenser, idet tidsbegrænsningen for opbevaring bl.a. indebærer, at kvinder og par i fertilitetsbehandling får destrueret deres sunde og raske æg, alene fordi æggene har været nedfrosset i 5 år. Idet der ikke foreligger en sundhedsfaglig begrundelse for 5-års grænsen, ønsker partierne derfor at ophæve 5-års grænsen.

2. Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg udtaget på medicinsk indikation

2.1. Gældende ret

Efter § 15, stk. 1, i lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (herefter: lov om assisteret reproduktion) kan befrugtede og ubefrugtede menneskelige æg opbevares i op til 5 år, hvorefter æggene skal destrueres. Den ansvarlige læge kan beslutte at forlænge opbevaringsperioden ud over 5 år og indtil det tidspunkt, hvor kvinden er ældre end 45 år, hvis den enlige kvinde eller den ene part i ægteskabet, det registrerede parforhold eller forholdet lider af en alvorlig sygdom. Den ansvarlige læge kan tilbagekalde en beslutning om at forlænge opbevaringsperioden ud over 5 år, hvis betingelserne for forlængelsen ikke i længere er opfyldt. 5-års grænsen for opbevaring gælder uanset, om æggene er nedfrosset i offentligt eller privat regi.

I § 15, stk. 2, i lov om assisteret reproduktion, er det bestemt, at opbevarede befrugtede æg skal destrueres i tilfælde af kvindens død eller i tilfælde af parrets separation eller skilsmisse eller samlivets ophør. Det er den behandlende sundhedsperson, der skal sikre, at de opbevarede befrugtede æg destrueres.

Det følger af § 15, stk. 3, i lov om assisteret reproduktion, at den behandlende sundhedsperson i tilfælde af mandens død skal sikre, at der sker destruktion af de opbevarede befrugtede æg, medmindre der foreligger et skriftligt samtykke fra manden til, at kvinden kan anvende hans sæd eller æg, som er befrugtet med hans sæd, til behandling med assisteret reproduktion (fertilitetsbehandling) efter mandens død, jf. lovens § 23, stk. 3.

Af § 15, stk. 4, i lov om assisteret reproduktion, følger det, at den behandlende sundhedsperson skal sikre, at der sker destruktion af opbevarede, ubefrugtede æg, hvis den kvinde, der har afgivet æggene, dør, medmindre æggene er doneret til forskningsformål eller doneret med henblik på at fremkalde en graviditet hos en anden kvinde.

Det er i § 6 i lov om assisteret reproduktion bestemt, at assisteret reproduktion ikke må finde sted i de tilfælde, hvor den kvinde, der skal føde barnet, er ældre end 45 år.

Forbuddet mod at behandle kvinder ældre end 45 år gælder både for fertilitetsbehandling i offentligt regi og i privat regi.

Efter § 1 a i lov om assisteret reproduktion må regionsrådene på deres sygehuse kun yde behandling med assisteret reproduktion til enlige kvinder, der ikke har børn, og par, der ikke har fælles børn. Til en enlig kvinde eller et par, som har fået et barn ved assisteret reproduktion, og som efter endt behandling fortsat har nedfrosne æg, kan regionsrådene dog, inden for den tilladte opbevaringsperiode på 5 år, tilbyde at opsætte æg med henblik på, at den enlige kvinde eller parret kan få flere børn.

Der er i bekendtgørelse nr. 672 af 8. maj 2015 om assisteret reproduktion, som ændret ved bekendtgørelse nr. 887 af 28. juni 2016, fastsat nærmere regler om bl.a. opbevaring af menneskelige æg. I bekendtgørelsens § 3 det bestemt, at opbevaring af menneskelige æg kun må ske med henblik på senere tilbageføring til den kvinde, der har afgivet ægget, donation til forskningsformål eller donation med henblik på at fremkalde en graviditet hos en anden kvinde. Donation af befrugtede menneskelige æg er dog kun tilladt til forskningsmæssige formål, jf. bekendtgørelsens § 8.

2.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der blev den 5. maj 2020 stillet et borgerforslag om at forlænge den tilladte opbevaringsperiode for nedfrosne æg, der er udtaget i forbindelse med fertilitetsbehandling. I borgerforslaget blev det foreslået at ophæve den nuværende opbevaringsgrænse på 5 år for opbevaring af nedfrosne befrugtede og ubefrugtede æg, så æggene vil kunne opbevares indtil kvinden fylder 46 år og derfor ikke længere kan modtage assisteret reproduktion (fertilitetsbehandling) i Danmark.

På baggrund af borgerforslaget, og den offentlige debat som borgerforslaget affødte, opfordrede sundheds- og ældreministeren Det Etske Råd til at vurdere de etiske aspekter forbundet med en eventuel forlængelse af den tilladte opbevaringsperiode for befrugtede og ubefrugtede æg. På foranledning heraf kom Det Etske Råd den 29. september 2020 med en udtalelse, hvor et samlet Etisk Råd anbefalede en forlængelse af den tilladte opbevaringsperiode for både befrugtede og ubefrugtede æg (15 medlemmer anbefalede en ophævelse af 5-års grænsen for opbevaring, og 2 medlemmer anbefalede en forlængelse af den tilladte opbevaringsperiode til 10 år). 3 af rådets medlemmer udtrykte dog bekymring i forhold til forlængelse af den tilladte opbevaringsperiode for æg, der er udtaget og nedfrosset på ikke-medicinsk indikation til evt. fremtidig brug (såkaldt "social freezing"). Rådsmedlemmernes bekymring var særligt knyttet til, hvordan ændringen vil kunne påvirke kvinders stilling på arbejdsmarkedet og udviklingen af tilbud, som gør det let at være børnefamilie, samt den generelle indstilling til det at få børn.

På den baggrund indgik regeringen og Folketingets partier den 18. oktober 2020 Aftale om ophævelse af 5-års grænsen for opbevaring af menneskelige æg nedfrosset i forbindelse med fertilitetsbehandling og sygdom. Det fremgår af aftalen, at regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Alternativet, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Nye Borgerlige og Susanne Zimmer (UFG) finder, at den nuværende opbevaringsperiode på 5 år har en række uønskede konsekvenser, idet tidsbegrænsningen for opbevaring bl.a. indebærer, at kvinder og par i fertilitetsbehandling får destrueret deres sunde og raske æg, alene fordi æggene har været nedfrosset i 5 år. Idet der ikke foreligger en sundhedsfaglig begrundelse for 5-års grænsen, ønsker partierne derfor at ophæve 5-års grænsen.

Det fremgår endvidere af aftalen, at aftalepartierne ved at ophæve 5-års grænsen for opbevaring af æg, der nedfryses i forbindelse med fertilitetsbehandling, ønsker at

sikre, at kvinder (og par) ikke skal gennemgå en unødvendig og krævende proces med hormonstimulation og ægudtagning, hvis der allerede eksisterer nedfrosne æg, der kan benyttes i forsøget på at opnå graviditet.

Det fremgår desuden af aftalen, at det ved at ophæve 5-års grænsen for opbevaring af æg, der nedfryses i forbindelse med sygdom, er aftalepartiernes ønske at sikre, at kvinder, der har været ramt af sygdom, selv kan beslutte, hvornår de ønsker at gøre brug af deres nedfrosne æg (frem til det tidspunkt, hvor det ikke længere er muligt for dem at modtage fertilitetsbehandling).

Med indgåelsen af aftalen er der bred enighed i Folketinget om at ophæve 5-års grænsen for opbevaring af æg, der nedfryses i forbindelse med fertilitetsbehandling, og æg, der nedfryses i forbindelse med sygdom, samt at det afgørende for, hvor længe de nedfrosne æg kan opbevares, herefter skal være aldersgrænsen for at modtage fertilitetsbehandling i Danmark, som efter de gældende regler er, når kvinden fylder 46 år.

Det foreslås således, at der ikke længere skal gælde en 5-års grænse for opbevaring af æg, der nedfryses i forbindelse med fertilitetsbehandling, og æg, der nedfryses i forbindelse med sygdom (fx forud for kemobehandling, der kan beskadige æggene). Det afgørende for, hvor længe de pågældende æg vil kunne opbevares, vil herefter i stedet være kvindens alder, idet opbevaringsgrænsen vil være svarende til den i lovens § 6 fastsatte aldersgrænse for at modtage fertilitetsbehandling i Danmark. Med den gældende bestemmelse i lovens § 6 vil det indebære, at de pågældende æg kan opbevares indtil det tidspunkt, hvor kvinden, der skal føde barnet, er ældre end 45 år.

Det bemærkes i den forbindelse, at der ikke er sundhedsfagligt belæg for en bestemt tidsgrænse for opbevaring af ubefrugtede eller befrugtede æg. Biologisk er risikoen for cellebeskadigelse knyttet til selve nedfrysings- og optøningsprocedurerne, som er de samme uanset opbevaringstidens længde.

Med den foreslåede ændring vil alle æg, der er udtaget på medicinsk indikation (sundhedsfaglig begrundelse), kunne opbevares indtil det tidspunkt, hvor kvinden, der skal føde barnet, fylder 46 år. Grænsen for opbevaring af de pågældende æg vil gælde uanset, om æggene er nedfrosset i offentligt eller privat regi, og uanset, om der er tale om befrugtede eller ubefrugtede æg. I praksis vil det som udgangspunkt være befrugtede æg, der nedfryses i forbindelse med fertilitetsbehandling, mens det kan være både ubefrugtede og befrugtede æg, der nedfryses i forbindelse med sygdom.

Lovforslaget ændrer ikke ved opbevaringsperioden for æg, der ikke udtages på medicinsk indikation, idet den gældende opbevaringsgrænse på 5 år vil blive bibeholdt for disse æg. Det vil være ensbetydende med, at æg, der udtages på ikke-medicinsk indikation, fortsat vil skulle destrueres efter 5 års opbevaring. Som æg, der udtages på ikke-medicinsk indikation, regnes æg, der udtages uden at der foreligger en sundhedsfaglig begrundelse herfor, idet æggene nedfryses til evt. fremtidig brug med henblik på at udsætte graviditet (såkaldt "social freezing"). Af samme grund vil det som alt overvejende hovedregel være ubefrugtede æg, der nedfryses på ikke-medicinsk indikation. Udtagning og nedfrysning af æg på ikke-medicinsk indikation tilbydes ikke i det offentlige sundhedsvæsen og er derfor alene muligt mod egenbetaling på private fertilitetsklinikker.

3. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Den gældende opbevaringsgrænse på 5 år for opbevaring af befrugtede og ubefrugtede æg gælder også for æg, der udtages og nedfryses i forbindelse med sygdom. I tilfælde af alvorlig sygdom kan den ansvarlige læge dog beslutte at forlænge den tilladte

opbevaringsperiode ud over 5 år og indtil det tidspunkt, hvor kvinden fylder 46 år (og ikke længere kan modtage fertilitetsbehandling i Danmark). Der gælder ikke en tilsvarende tidsgrænse for opbevaring af sæd, der nedfryses i forbindelse med sygdom.

Lovforslaget vurderes at have positive ligestillingsmæssige konsekvenser, idet der med forslaget om at ophæve den gældende opbevaringsgrænse på 5 år for opbevaring af æg, der nedfryses i forbindelse med fertilitetsbehandling og sygdom, hvorved æggene vil kunne opbevares indtil kvinden grundet hendes alder ikke længere kan modtage fertilitetsbehandling i Danmark (efter de gældende regler, når kvinden fylder 46 år) vil ske en større ligestilling af kvinder og mænds adgang til at få opbevaret kønsceller, der nedfryses forud for sygdomsbehandling, der kan beskadige kønscellerne.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes at have økonomiske konsekvenser for regionerne i form af øgede udgifter til opbevaring af og behandling med de befrugtede og ubefrugtede æg, der nedfryses i forbindelse med fertilitetsbehandling og sygdom, som opbevares ud over den nuværende grænse for opbevaring på 5 år. Forslaget skønnes at medføre en samlet merudgift for regionerne på 2,6 mio. kr. årligt.

Lovforslaget vurderes ikke at have implementeringsmæssige konsekvenser for det offentlige, ligesom det vurderes, at lovforslaget overholder principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes at have positive økonomiske konsekvenser for private fertilitetsklinikker i form af en mindre stigning i indtægter som følge af et øget antal oplægninger af nedfrosne befrugtede æg udtaget i forbindelse med fertilitetsbehandling, der efter forslaget vil kunne opbevares i længere tid end i dag.

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes at have mindre, positive administrative konsekvenser for borgerne, idet borgerne med forslaget får mulighed for at benytte de nedfrosne æg i en længere periode, ligesom kvinder, der rammes af alvorlig sygdom, ikke længere vil være afhængige af en læges beslutning om at forlænge opbevaringsperioden, for at kunne opbevare deres nedfrosne æg i længere tid end 5 år.

7. Klima- og miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klima- eller miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den XX til den XX været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

...

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Ligestillingsmæssige konsekvenser	Positive konsekvenser i form af større ligestilling af kvinder og mænds adgang til at få opbevaret kønsceller, der nedfryses forud for sygdomsbehandling, der kan beskadige kønscellerne	Ingen
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Forslaget skønnes at medføre en merudgift på 2,6 mio. kr. årligt for regionerne i form af øgede udgifter til opbevaring af og behandling med de befrugtede og ubefrugtede æg, der nedfryses i forbindelse med fertilitetsbehandling og sygdom
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Positive konsekvenser i form af en mindre stigning i indtægter som følge af et øget antal oplægninger af nedfrosne befrugtede æg udtaget i forbindelse med fertilitetsbehandling	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Mindre, positive administrative konsekvenser for borgerne i form af mulighed for længere opbevaring, ligesom kvinder, der rammes af alvorlig sygdom, ikke længere vil være afhængige af en læges beslutning om at forlænge opbevaringsperioden	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klima og miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter den gældende bestemmelse i § 15, stk. 1, 1. pkt. i lov om assisteret reproduktion kan befrugtede og ubefrugtede menneskelige æg opbevares i op til 5 år, hvorefter æggene skal destrueres. I § 15, stk. 1, 2.pkt., er det bestemt, at den ansvarlige læge kan beslutte at forlænge opbevaringsperioden ud over 5 år og indtil det tidspunkt, hvor kvinden er ældre end 45 år, hvis den enlige kvinde eller den ene part i ægteskabet, det registrerede parforhold eller forholdet lider af en alvorlig sygdom. Af § 15, stk. 1, 3. pkt., fremgår det, den ansvarlige læge kan tilbagekalde en beslutning om at forlænge opbevaringsperioden ud over 5 år, hvis betingelserne for forlængelsen ikke i længere er opfyldt.

I den gældende bestemmelse i § 6 i lov om assisteret reproduktion er det bestemt, at assisteret reproduktion (fertiliseringsbehandling) ikke må finde sted i de tilfælde, hvor den kvinde, der skal føde barnet, er ældre end 45 år. Forbuddet mod at behandle kvinder ældre end 45 år gælder både for fertilitetsbehandling i offentligt og privat regi.

Efter den gældende bestemmelse i § 1 a i lov om assisteret reproduktion må regionsrådene på deres sygehuse kun yde behandling med assisteret reproduktion til enlige kvinder, der ikke har børn, og par, der ikke har fælles børn. Til en enlig kvinde eller et par, som har fået et barn ved assisteret reproduktion, og som efter endt behandling fortsat har nedfrosne æg, kan regionsrådene dog, inden for den tilladte opbevaringsperiode på 5 år, tilbyde at opsætte æg med henblik på, at den enlige kvinde eller parret kan få flere børn.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 1, at "i op til 5 år" ændres til "indtil det tidspunkt, hvor den kvinde, der skal føde barnet, ikke længere kan modtage behandling med assisteret reproduktion som følge af § 6" i § 15, stk. 1, 1. pkt. Med den foreslåede ændring vil grænsen på 5 år for opbevaring af befrugtede og ubefrugtede æg blive ophævet for æg, der udtages i forbindelse med fertilitetsbehandling og i forbindelse med sygdom. Dvs. alle æg, der udtages på medicinsk indikation (sundhedsfaglig begrundelse). Med den foreslåede ændring vil det afgørende for, hvor længe æggene vil kunne opbevares, herefter være kvindens alder, idet opbevaringsgrænsen vil være svarende til den i lovens § 6 fastsatte aldersgrænse for at modtage fertilitetsbehandling i Danmark. Med den gældende bestemmelse i lovens § 6 vil det indebære, at de pågældende æg kan opbevares indtil det tidspunkt, hvor kvinden, der skal føde barnet, er ældre end 45 år. Grænsen for opbevaring af de pågældende æg vil gælde uanset, om æggene er nedfrosset i offentligt eller privat regi og uanset, om der er tale om befrugtede eller ubefrugtede æg.

Med den foreslåede ændring vil æg, der nedfryses i forbindelse med fertilitetsbehandling, kunne opbevares indtil det tidspunkt, hvor kvinden pga. alder (jf. lovens § 6) ikke længere kan modtage fertilitetsbehandling i Danmark.

Som æg, der udtages i forbindelse med fertilitetsbehandling, regnes æg, der udtages som led i såkaldt "reagensglasbehandling". Dvs. almindelig IVF-behandling (In Vitro Fertilisation), hvor de udtagne æg befrugtes ved, at hvert æg placeres i en petriskål og tilsættes omkring 100.000 sædceller, eller ICSI-behandling (Intra Cytoplasmatisk Sperm Injektion), hvor de udtagne æg befrugtes ved at injicere en enkelt sædcelle i hvert æg. Æggene udtages med henblik på befrugtning – enten med sæd fra kvindens partner eller fra en sæddoner – og oplægning i kvindens egen livmoder, eller i tilfælde af ægdonation i recipientens

(modtagerens) livmoder (assisteret reproduktion ved hjælp af både donoræg og donorsæd kræver dog sundhedsfaglig begrundelse).

Det bemærkes, at de udtagne æg befrugtes i umiddelbar forlængelse af ægudtagningen, og i det omfang det lykkes at befrugte flere æg, oplægges det antal, som forsvarligt kan oplægges i én behandlingscyklus (som udgangspunkt ét æg), mens de resterende befrugtede æg som udgangspunkt nedfryses med henblik på evt. senere oplægning. I praksis vil det således som udgangspunkt være befrugtede æg, der nedfryses i forbindelse med fertilitetsbehandling.

Er der efter graviditet fortsat nedfrosne befrugtede æg, vil disse æg med den foreslåede ændring af § 15, stk. 1, 1. pkt. i lov om assisteret reproduktion, kunne opbevares og oplægges med henblik på fornyet graviditet indtil kvinden fylder 46 år (den gældende aldersgrænse for at modtage fertilitetsbehandling i lovens § 6). Hvis de nedfrosne befrugtede æg er overskydende fra en graviditet opnået ved fertilitetsbehandling i offentlig regi, vil de overskydende befrugtede æg kunne opbevares og oplægges i kvindens livmoder, indtil kvinden fylder 46 år, med henblik på, at kvinden/parret kan få flere børn, som en del af det offentlige fertilitetsbehandlingstilbud, jf. den gældende bestemmelse i § 1 a, 2. pkt., i lov om assisteret reproduktion.

Med den foreslåede ændring vil også æg, der nedfryses i forbindelse med sygdom, kunne opbevares indtil det tidspunkt, hvor kvinden pga. alder ikke længere kan modtage fertilitetsbehandling.

Som æg, der udtages i forbindelse med sygdom, regnes æg, der udtages i tilfælde, hvor kvinden rammes af en alvorlig sygdom, hvis effektive behandling kræver fx kemobehandling med cellebeskadigende effekt eller strålebehandling med ovariebeskadigelse (beskadigelse af æggestokkene) m.v. til følge, og kvinden derfor forinden behandlingens påbegyndelse får tilbudt at få udtaget og nedfrosset æg med henblik på at kunne opnå graviditet ved oplægning af ægget efter endt sygdom. Æggene vil sædvanligvis blive nedfrosset ubefrugtede, men kan også befrugtes, inden de nedfryses.

Det bemærkes, at kvinder, der rammes af alvorlig sygdom, og som tilbydes nedfrysning af æg forud for behandlingen, som udgangspunkt også vil få tilbudt at få nedfrosset ovarievæv i stedet for eller som supplement til at få nedfrosset æg.

I den gældende § 15, stk. 1, 2. pkt., eksisterer der allerede mulighed for, at kvinder, der rammes af alvorlig sygdom, eller kvinder, hvor den anden part i ægteskabet, det registrerede parforhold eller forholdet rammes af alvorlig sygdom, kan få forlænget opbevaringsperioden ud over 5 år og indtil det tidspunkt, hvor kvinden er ældre end 45 år, hvis den ansvarlige læge træffer beslutning herom. Med den foreslåede ændring i § 1, nr. 1, vil kvinder, der rammes af alvorlig sygdom, som de tilbydes nedfrysning af æg forud for behandlingen af, imidlertid være garanteret at kunne få opbevaret deres nedfrosne æg, indtil det tidspunkt, hvor kvinden pga. alder ikke længere kan modtage fertilitetsbehandling. Adgangen til den forlængede opbevaring af de æg nedfrosset pga. alvorlig sygdom vil dermed ikke længere bero på en konkret lægefaglig vurdering.

Til nr. 2

Efter den gældende bestemmelse i § 15, stk. 1, 2. pkt., i lov om assisteret reproduktion, kan den ansvarlige læge beslutte at forlænge opbevaringsperioden ud over 5 år og indtil det tidspunkt, hvor kvinden er ældre end 45 år, hvis den enlige kvinde eller den ene part i ægteskabet, det registrerede parforhold eller forholdet lider af en alvorlig sygdom. Efter 3.

pkt. kan den ansvarlige læge tilbagekalde en beslutning i medfør af 2. pkt., når betingelserne efter 2. pkt. ikke længere er opfyldt.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 2, at ophæve § 15, stk. 1, 2. og 3. pkt. i lov om assisteret reproduktion. Den foreslåede ophævelse er en konsekvens af den foreslåede ændring af § 15, stk. 1, 1. pkt., som følger af lovforslagets § 1, nr. 1, idet dispensationsmuligheden i den gældende § 15, stk. 1, 2. pkt., hvorefter den ansvarlige læge kan beslutte at forlænge opbevaringsperioden ud over de tilladte 5 år i tilfælde af alvorlig sygdom, ikke længere vil være relevant, såfremt 5-års grænsen for opbevaring af æg, der nedfryses i forbindelse med fertilitetsbehandling og sygdom, ophæves som foreslået med lovforslagets § 1, nr. 1.

Til nr. 3

Efter den gældende bestemmelse i § 15, stk. 1, 1. pkt. i lov om assisteret reproduktion kan befrugtede og ubefrugtede menneskelige æg opbevares i op til 5 år, hvorefter æggene skal destrueres. I § 15, stk. 1, 2. pkt., er det bestemt, at den ansvarlige læge kan beslutte at forlænge opbevaringsperioden ud over 5 år og indtil det tidspunkt, hvor kvinden er ældre end 45 år, hvis den enlige kvinde eller den ene part i ægteskabet, det registrerede parforhold eller forholdet lider af en alvorlig sygdom. Den ansvarlige læge kan efter § 15, stk. 1, 3. pkt. tilbagekalde en beslutning om at forlænge opbevaringsperioden ud over 5 år, hvis betingelserne for forlængelsen ikke længere er opfyldt.

I den gældende bestemmelse i § 6 i lov om assisteret reproduktion er det bestemt, at assisteret reproduktion (fertilitetsbehandling) ikke må finde sted i de tilfælde, hvor den kvinde, der skal føde barnet, er ældre end 45 år. Forbuddet mod at behandle kvinder ældre end 45 år gælder både for fertilitetsbehandling i offentligt og privat regi.

I § 1, nr. 3, foreslås der indsat et nyt stykke i § 15, stk. 2. Med den foreslåede ændring vil den gældende opbevaringsgrænse på 5 år for opbevaring af befrugtede og ubefrugtede æg, som fremgår af den gældende § 15, stk. 1, blive bibeholdt for æg, der ikke udtages på medicinsk indikation. Det vil være ensbetydende med, at æg, der udtages på ikke-medicinsk indikation, fortsat vil skulle destrueres efter 5 års opbevaring.

Som æg, der udtages på ikke-medicinsk indikation, regnes æg, der udtages og nedfryses til evt. fremtidig brug uden at der foreligger en sundhedsfaglig begrundelse herfor. Nedfrysningen er i stedet begrundet i sociale forhold, idet æggene nedfryses med henblik på at udsætte en evt. graviditet til et senere tidspunkt, hvor det passer bedre ind i kvindens livssituation (såkaldt "social freezing"). Der er således tale om æg, der udtages uden at der på tidspunktet for udtagningen er et konkret ønske om at opnå graviditet, hvorfor det som alt overvejende hovedregel vil være ubefrugtede æg, der nedfryses på ikke-medicinsk indikation.

Det kræver en sundhedsfaglig begrundelse af få udtaget æg i offentlig regi, og udtagning af æg på ikke-medicinsk indikation med henblik på at udsætte evt. graviditet tilbydes derfor ikke som en del af det offentlige tilbud om fertilitetsbehandling. Nedfrysning af æg på ikke-medicinsk indikation tilbydes derfor kun i privat regi og mod egenbetaling.

Idet fertilitetsbehandling ikke må finde sted i de tilfælde, hvor den kvinde, der skal føde barnet, er ældre end 45 år, jf. § 6 i lov om assisteret reproduktion, kan kvinder, der får udtaget og nedfrosset æg på ikke-medicinsk indikation på private fertilitetsklinikker, uanset at 5-års grænsen for opbevaring ikke skulle være udløbet, alene gøre brug af de nedfrosne æg, indtil de tidspunkt, hvor de, fylder 46 år.

Ændringen medfører desuden, at det nuværende stk. 2-4 i § 15 bliver stk. 3-5.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.

Det foreslås endvidere, at loven finder anvendelse for opbevaring af de ubefrugtede og befrugtede menneskelig æg, der er nedfrosset inden tidspunktet for lovens ikrafttræden, så disse æg ikke skal destrueres efter udløbet af den på tidspunktet for æggenes nedfrysningens gældende opbevaringsgrænse på 5 år.

Til § 3

Det følger af § 32 i lov om assisteret reproduktion, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Det foreslås derfor, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men at den ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvist i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om assisteret reproduktion, jf. lovbekendtgørelse nr. 902 af 23. august 2019, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 15. Befrugtede og ubefrugtede menneskelige æg kan opbevares i op til 5 år, hvorefter æggene skal destrueres. Den ansvarlige læge kan beslutte at forlænge opbevaringsperioden ud over 5 år og indtil det tidspunkt, hvor kvinden er ældre end 45 år, hvis den enlige kvinde eller den ene part i ægteskabet, det registrerede parforhold eller forholdet lider af en alvorlig sygdom. Den ansvarlige læge kan tilbagekalde en beslutning i medfør af 2. pkt., hvor betingelser efter 2. pkt. ikke længere er opfyldt.</p> <p><i>Stk. 2.</i> I tilfælde af kvindens død eller i tilfælde af parrets separation eller skilsmisse eller samlivets ophør skal den behandlende sundhedsperson sikre, at de opbevarede befrugtede æg destrueres.</p> <p><i>Stk. 3-4.</i> ---</p>	<p>1. I § 15, stk. 1, 1. pkt., ændres ” i op til 5 år” til: ”indtil det tidspunkt, hvor den kvinde, der skal føde barnet, ikke længere kan modtage behandling med assisteret reproduktion som følge af § 6”, og efter ”destrueres” indsættes: ”, jf. dog stk. 2”.</p> <p>2. § 15, stk. 1, 2. pkt., ophæves.</p> <p>3. I § 15 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke: ”<i>Stk. 2.</i> De i stk. 1 nævnte æg, der ikke udtages på medicinsk indikation, kan opbevares i op til 5 år, hvorefter æggene skal destrueres. ”</p> <p>Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p><i>Stk. 1.</i> Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Loven finder anvendelse for opbevaring af ubefrugtede og befrugtede menneskelige æg, der er nedfrosset inden tidspunktet for lovens ikrafttræden.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.</p>